

РЕШЕНИЕ

№ 4277

гр. София, 28.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-17 СЪСТАВ, в публично заседание на седми юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Стилияна Григорова

при участието на секретаря Христина Сп. Кръстева
като разгледа докладваното от Стилияна Григорова Гражданско дело № 20221100111976 по описа за 2022 година

Ищецът М. М. С. твърди в подадената от него искова молба, че на 04.04.2019 г. бил арестуван по обвинение за хулиганство и на 04.06.2019 г. изтекъл двумесечния срок, в който можел да бъде задържан в ареста, без в съда да е внесен обвинителен акт. Тъй като задържането му продължило, бил принуден да подпише споразумение с Прокуратурата, за да получи условна присъда и да може да се лекува. Веднага след като излязъл от затвора, оттеглил подписа си под споразумението и на 03.07.2019 г. в съответствие с чл. 420 – 422 от НПК поискал от ВКС проверка на споразумението и неговата отмяна. ВКС отказал да образува производство и жалбата му била върната.

На 16.08.2019 г. С. отново бил арестуван и задържан за два месеца по причина, че вече бил осъждан за хулиганство и деянието било извършено в изпитателния срок.

На 15.10.2019 г. ищецът освободен от ареста и подал жалба до Апелативен съд – Пловдив, идентична по съдържание с тази, адресирана до ВКС на 03.07.2019 г. Апелативен съд – Пловдив отменил определението, с което споразумението било одобрено и върнал делото на Прокуратурата.

Ищецът твърди, че ответникът ВКС неправилно отказал да образува касационно дело и върнал жалбата му, вместо да я изпрати на Апелативен съд – Пловдив. Това била и причината отмяната на определението за одобряване на споразумението да се забави и М. С. да пребивава в ареста до 15.10.2019 г.

Неимуществените вреди във връзка с извършеното нарушение ищецът оценява на сумата от 30 000 лева, като претендира и законна лихва от 15.10.2019 г. до окончателното изплащане.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът ВКС е подал отговор, в който

оспорва допустимостта и основателността на съдебно предявената претенция.

Счита искът за недопустим, тъй като според ТР № 5/15.06.2015 г. по тълк.д. № 5/2013 г. на ОСГК на ВКС съдът е легитимиран да отговаря само в случаите по чл. 2, ал. 1 т. 4 и т. 5 от ЗОДОВ, а за незаконно задържане под стража процесуално легитимиран ответник е Прокуратурата на РБ.

По същество счита правилен отказът по искането на М. С. от 03.07.2019 г. да се образува касационно производство, доколкото на соченото в молбата за възобновяване на наказателното производството основание активно легитимиран да инициира това производство е прокуратурата.

Възразява и срещу размера на обезщетението като завишен.

Контролиращата страна – Прокуратурата на Република България, изразява становище за неоснователност на иска.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа и правна страна:

Според изложените от ищеца твърдения, ответникът ВКС допуснал съществено нарушение на правото му на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок, гарантирано от чл. 6, § 1 от ЕКЗПЧОС и чл. 47 от ХОПЕС, като пропуснал да образува дело по подадена от него молба вх. № 6096/04.07.2019 г.

Съгласно чл. 6, § 2 от Договора за Европейския съюз, Съюзът зачита основните права така, както те са гарантирани от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. и така, както произтичат от конституционните традиции, общи за държавите-членки, като основни принципи на правото на Общността.

Съгласно чл. 52, § 3 от ХОПЕС, доколкото Хартата съдържа права, съответстващи на права, гарантирани от ЕКЗПЧОС, техният смисъл и обхват са същите като дадените им в Конвенцията.

Следователно, нарушаване на гарантирани от ЕКЗПЧОС и ХОПЕС права представлява нарушение на правото на ЕС, обосноваващо правна квалификация на предявения иск по чл. 2в, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ.

По предявения иск с правно основание 2в, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ вр. чл. 4, пар. 3 от Договора за ЕС (ДЕС) и чл. 6 от ДЕС вр. чл. 6 от ЕКПЧОС и чл. 47 от ХОПЕС, в тежест на ищеца е да докаже, че е нарушено правото му на справедлив съдебен процес, гарантирано от чл. 6, § 1 от ЕКПЧОС и от чл. 47

от ХОПЕС, като не е образувано дело по подадената от него молба вх. № 6096/03.07.2019 г. до ВКС, като това представлява достатъчно съществено нарушение на горепосочените норми, представляващи част от правовия ред на ЕС, причинната връзка между нарушението и вредата и обстоятелства, които да обосноват определяне по справедливост на размер на неимуществени вреди, за които е предявена претенция.

Безспорни по делото са следните факти:

С протоколно определение от 10.06.2019 г. по НОХД № 1546/2019 г. на РС – гр. Стара Загора е одобрено споразумение, с което М. М. С. се признал за виновен и осъден за престъпления по чл. 325, ал. 2 и чл. 131, ал. 2, пр. 4, т. 4 и чл. 130, ал. 2 от НК на седем месеца лишаване от свобода, изпълнението на което било отложено за срок от три години.

С молба от 17.06.2019 г. до РС – гр. Стара Загора М. С. е обжалвал „присъда“ по НОХД № 1546/2019 г. и е заявил, че оттегля подписа си под споразумението.

Сезираният съд е върнал жалбата с разпореждане от 18.06.2019 г., поради нейната недопустимост.

В касационна жалба до ВКС вх. № 6096/03.07.2019 г. М. М. С. е заявил, че обжалва по реда на чл. 422 от НПК присъда по НОХД № 1546/2019 г. на РС – Стара Загора като постановена след извършване на престъпление от страна на наблюдаващия прокурор Е.Д., с което С. е обосновал подсъдност на жалбата си на ВКС, а не на Апелативен съд.

С разпореждане от 05.07.2019 г. на заместник председателя на ВКС и ръководител на наказателната колегия е отказано образуване на производство пред ВКС за възобновяване на НОХД № 1546/2019 г. по описа на РС – Стара Загора. Прието е, че в жалбата са наведени доводи, относими към основанието по чл. 422, ал. 1, т. 2 от НПК: прокурор е извършил престъпление във връзка с участието си в наказателното производство. Основавайки се нормата на чл. 420, ал. 1 от НПК, заместник председателят на ВКС е приел, че жалбата изхожда от нелегитимирано лице, а наличието на сочените от С. основания следва да се отнесат до съответния окръжен прокурор.

Препис от разпореждането от 05.07.2019 г. е изпратено на М. С. на

08.07.2019 г. В съдебното заседание на 24.03.2023 г. ищецът не е отрекъл, че своевременно е получил разпореждането.

С постановление от 16.08.2019 г. на прокурор при СРП М. С. е бил задържан под стража за срок от 72 часа и е постановено делото да бъде внесено в СРС на 19.08.2019 г. за вземане на постоянна мярка за неотклонение „задържане под стража“ по образуваното наказателно производство срещу С. за това, че за времето от 12.15 ч. до 12.30 ч. на 16.08.2019 г. в гр. София, ул. „*****“ във фоайе на Специализираната прокуратура извършил непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно неуважение към обществото – надраскал некролога на Й.Г.К. и написал „педераст, педераст“ и се опитал да го скъса, но бил спрял от охраната на съдебната власт – престъпление по чл. 325, ал. 1 от НК. На същата дата бил привлечен като обвиняем за престъпление по чл. 325, ал. 4 вр. ал. 2, пр. 2 вр. л. 1 от НК.

С протоколно определение от 19.08.2019 г. по НЧД № 13425/2019 г. състав на СРС е приел, че са налице предпоставките за вземане на най-тежката мярка за неотклонение, поради което постановил задържане под стража на М. М. С..

По жалба на обвиняемия М. срещу определението от 19.08.2019 г. е образувано ВНЧД № 3561/2019 г. по описа на СГС и с определение от 29.08.2019 г. съдът е потвърдил определението от 19.08.019 г. на СРС.

С постановление от 15.10.2019 г. взетата по отношение на М. С. мярка за неотклонение „задържане под стража“ е отменена, тъй като престъплението, за което му е повдигнато обвинение е наказуемо с „лишаване от свобода“ от една до пет години, а на основание чл. 63, ал. 4 от НПК задържането под стража в досъдебното производство не може да продължи повече от два месеца.

На 15.11.2019 г. М. С. е подал до Апелативен съд - Пловдив касационна жалба с вх. № 9011, сходна по твърдения с тази, адресирана на 03.07.2019 г. до ВКС. По образуваното НОХД /В/ № 605/2019 г. състав на Апелативен съд – Пловдив е приел, че в жалбата се насочва към неправилно приложение на материалния закон и допуснато съществено нарушение на процесуалните правила при формиране на вътрешното убеждение на решаващите инстанции, попадащо в обхвата на чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК. Приел е в решение №

9/28.01.2020 г., че е налице основание за възобновяване на производството поради съществени процесуални нарушения при провеждането му и за отмяна на определението от 10.06.2019 г. по НОХД № 1546/2019 г., с което е било одобрено споразумението, с което М. М. С. е бил признат за виновен и осъден за престъпления по чл. 325, ал. 2 и чл. 131, ал. 2, пр. 4, т. 4 и чл. 130, ал. 2 от НК на седем месеца лишаване от свобода, изпълнението на което било отложено за срок от три години.

При тази безспорна фактическа обстановка следва да се провери налице ли деяние от представителя на ВКС, с което е нарушено правото на М. М. С. на справедливо и публично гледане на делото му в разумен срок. Изводът е обусловен от обстоятелството дали сезираният съд е имал задължение да изпраща подадената от него на 03.07.2019 г. касационна жалба на Апелативен съд – Пловдив.

При съпоставка на съдържанието на касационни жалби с вх. № 6096/03.07.2019 г. и вх. № 9011/15.11.2019 г. се установява, че в първата от тях С. е акцентирал на извършено от прокурор престъпление във връзка с участието му в наказателното производство, докато в жалбата до Апелативен съд – Пловдив това основание не е посочено. Допълнително, обстоятелството, че при идентично изложение на фактите в двете жалби Апелативен съд – Пловдив е приел своя компетентност да я разгледа по същество, потвърждава извода на ВКС, че пред него производство по глава XXXIII от НПК не може да бъде образувано. Този извод е в съответствие с наказателно-процесуалните норми, лишаващи ищеца от активна процесуална легитимация да инициира пред ВКС производство за възобновяване. Дори и да са били налице основания по чл. 422, ал. 1, т. 5 от НПК, в НПК липсва норма, задължаваща съда, до който е адресирана неподсъдна му молба или жалба, да я изпрати на надлежния съд (каквато норма е изрично предвидена в чл. 118, ал. 2 от ГПК). Такова задължение не е предвидено и в Правилника за администрацията в съдилищата.

На следващо място, не е налице причинна връзка между задържането на М. С. под стража за деянието от 16.08.2019 г. и неизпратената от ВКС жалба на Апелативен съд – Пловдив. В мотивната част на протоколно определение от 19.08.2019 г. по НЧД № 13425/2019 г. на СРС са отразени предпоставките за вземане на мярка „задържане под стража“. Реалната опасност С. да се

укрие или да извърши друго престъпление е преценена не само на базата на осъждането въз основа на определението от 10.06.2019 г. за одобряване на споразумението, но и наличието на други наказателни производства за същото по вид престъпление, както и за престъпление по чл. 108 от НК.

На 16.08.2019 г., когато С. е задържан под стража за извършено деяние по чл. 325 от НК, са изтекли два месеца от одобряване на споразумението по чл. 381 от НПК. Дори и деянието, за което е признат за виновен да не е извършено, това не води до категоричния извод, че на 19.08.2019 г. по отношение на С. не би била взета същата по вид мярка за неотклонение - „задържане под стража“, нито че до тази дата определението от 10.06.2019 г. би било отменено и следователно С. не би понесъл тежестта на същата тази мярка. Отделно, ищецът би имал право на обезщетение за двумесечното незаконно задържане (от 16.08.2019 г. до 15.10.2019 г.) при наличие на някоя от предпоставките по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 3 от ЗОДОВ, ако не бъде признат за виновен с влязла в сила присъда за извършеното от него на 16.08.2019 г. деяние по чл. 325 от НК.

Нарушение на правото на М. С. да получи справедливо и публично гледане на делото му в разумен срок не е нарушено от ВКС. На ответника не е вменено задължение да изпраща на друг съд жалба, в която липсват ясно дефинирани основания за инициране на производство по глава XXXIII от НПК. Правото си да иска възобновяване на производството по делото ищецът е упражнил, подавайки жалба до компетентния апелативен съд. Затова и дори да се приеме, че е налице нарушение от неправилно тълкуване на съдържанието на жалба вх. № 6096/03.07.2019 г. от заместник председателя на ВКС и неизпращането ѝ на Апелативен съд – Пловдив, то не е достатъчно съществено по смисъла на чл. 2в, ал. 1 от ЗОДОВ, за да обоснове обезщетяване на вреди, които не се установи да са в причинна връзка с него и които подлежат на репарирание от друг легитимиран ответник – Прокуратурата на РБ, при наличие на някое от основанията по чл. 2, ал. 1, т. 1-3 от ЗОДОВ.

По така изложените съображения, предявеният от М. М. С. иск подлежи на отхвърляне.

С оглед изхода на спора, право на разноски има ответникът, който със списък по чл. 80 от ГПК претендира присъждане на юрисконсултско

възнаграждение.

Неоснователни са възраженията на ищеца, че на ответника не се дължи юрисконсултско възнаграждение. В производството ответникът е бил защитаван от З. Х. С., който е подал отговор на исковата молба и се е явил като представител на ВКС в съдебните заседания на 24.03.2023 г. и на 12.05.2023 г.

Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ.

Съобразявайки последователната и единна практика на ВКС по идентични случаи (определение № 1886/28.06.2023 г. по гр.д. № 259/2023 г. на ВКС, III г.о., определение № 510/26.10.2017 г. по ч.гр.д. № 2346/2017 г. на ВКС, IV г. о., определение № 78/16.04.2020 г. по гр.д. № 16/2020 г. на ВКС, IV г. о., решение № 163/24.06.2020 г. по гр.д. № 924/2019 г. на ВКС, IV г. о., определение № 50005/7.02.2023 г. по ч.гр.д. № 2517/2022 г. на ВКС, IV г. о. и др.), съдът намира искането на ответника за основателно.

С оглед отхвърляне на исковата претенция в размер на сумата от 30 000 лв., ищецът дължи на ответника юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 200 лева, на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК вр чл. 37 от ЗПП и чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от М. М. С., ЕГН ***** срещу Върховен касационен съд иск с правно основание чл. 2в, ал. 1 от ЗОДОВ вр. чл. 4, § 3 от ДЕС и чл. 6 от ДЕС вр. чл. 6 от ЕКПЧОС и чл. 47 от ХОПЕС за заплащане на сумата от 30 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди от нарушаване на правото му на справедлив съдебен процес, гарантирано от чл. 6, § 1 от ЕКПЧОС и от чл. 47 от ХОПЕС, чрез отказ да се образува дело по подадена от него молба вх. № 6096/03.07.2019 г. до ВКС.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 3 вр. ал. 8 от ГПК, М. М. С., ЕГН ***** , с адрес гр. Стара Загора, ул. „***** да заплати на Върховен касационен съд, с адрес гр. София, бул. „Витоша“ № 2 сумата от 200 лева разноси за производството.

Решението е постановено при участие на контролираща страна – Прокуратурата на Република България.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред САС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____